

Onderwerp: Mei-circulaire 2024

Schiermonnikoog, 25 juni 2024

Aan de Gemeenteraad

De ontwikkeling van het gemeente- en provinciefonds wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres.

Dit voorjaar is gesproken over een stabiele en beter beheersbare financiering van gemeenten en provincies. In constructief overleg met de VNG en het IPO is besloten over te gaan tot het schrappen van de oploop van de opschalingskorting in combinatie met het vervroegd invoeren van de nieuwe financieringssystematiek in 2024. Dit houdt in dat de koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 vervroegd is ingevoerd.

Het accres op basis van de oude 'trap-op-trap-af'-systematiek is voor de periode 2022-2025, gezien vanuit historisch perspectief, relatief hoog. Door de accres-tranches vanaf 2024 te baseren op het bbp valt het accres voor de jaren 2024 en 2025 lager uit dan op basis van de 'trap-op trap-af' systematiek. Dit heeft invloed op de lopende begroting van gemeenten en provincies. Om die reden is besloten de impact hiervan volledig (2024) en deels (2025) te dempen door middel van incidentele compensatie in de grondslag. Ook voor 2026 tot en met 2029 vindt incidentele compensatie plaats.

De incidentele compensatie in 2024 en 2026 tot en met 2029 is zodanig dat per saldo het vervroegen van de bbp-systematiek geen budgettaire gevolgen heeft.

Het accres is naar eigen inzicht van een individuele gemeente in te zetten.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Deze mei-circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten.

Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) hebben tijdens het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFv) de afgelopen weken in constructieve sfeer om de tafel gezeten om afspraken te maken over een stabiele en betere beheersbare financiering voor de komende jaren.

Afgesproken is dat vanaf 2026 de oploop van de opschalingskorting definitief wordt geschrapt. Daardoor krijgen gemeenten € 675 miljoen extra. Verder is besloten om de nieuwe financieringssystematiek (bbpsystematiek) al vanaf dit jaar in te voeren, zodat de financiering stabiel wordt. Deze overgang heeft, met uitzondering van het jaar 2025, geen financiële gevolgen voor gemeenten en provincies.

Ook is gesproken over een gedeelde verantwoordelijkheid om aan de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht te werken. Zo gaan Rijk en gemeenten gezamenlijk werken om de beheersbaarheid van de uitgaven in relatie tot de wettelijke zorgtaken van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 te borgen. Rijk en gemeenten werken er gezamenlijk aan om het opneemde-deel van de regeling te

beëindigen. Afgesproken is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van de) Wmo 2015 niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering.

Besparingsverlies Jeugdzorg

De geraamde besparing van uit het coalitieakkoord Rutte IV op de jeugdzorg (zowel jeugdhulp, jeugdbescherming als jeugdreclassering) oplopend naar structureel € 511 miljoen in 2027, kan in 2025 nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Om die reden wordt in 2025 incidenteel € 500 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. *Voor de gemeente Schiermonnikoog betekent dit een éénmalige compensatie in 2025 van € 17.000.*

Plafond BTW-compensatiefonds

Deze circulaire biedt informatie over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2023. Bij Miljoenennota 2024 werd de ruimte onder het plafond voor 2023 geraamd op € 443,2 miljoen. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn toegenomen met € 246,5 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het gemeentefonds en provinciefonds. Het aandeel van gemeenten daarin bedraagt € 213,8 miljoen.

Voor de gemeente Schiermonnikoog levert dit in 2024 een voordeel op van € 24.000.

Correctie participatie

In 2018 zijn door de betrokken departementen: het ministerie van Financiën, het ministerie van BZK en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), afspraken gemaakt over de overheveling van de onderdelen Wajong en Regulier werk van de integratie-uitkering Participatie naar de algemene uitkering. Deze overheveling is in de meicirculaire met ingang van 2023 (zie ook paragraaf 2.2-13 en 3.2-2 van de meicirculaire 2022) uitgevoerd.

Bij de overheveling zijn de departementen overeengekomen om de meerjarige oploop van deze twee onderdelen jaarlijks via een correctie op de extrapolatie te blijven compenseren, zoals ook te doen gebruikelijk was bij de integratie-uitkering Participatie. Daarom wordt de correctie op de extrapolatie voor 2028 van € 8,4 miljoen en voor 2029 van € 17,9 miljoen.

Hierdoor krijgt de gemeente Schiermonnikoog € 3.000 per jaar aan de algemene uitkering toegevoegd.

Uitvoeringskosten Omgevingswet

De financiële middelen vanuit het Coalitieakkoord (CA) van het kabinet-Rutte IV worden ingezet voor het bereiken van de doelen van de Omgevingswet. Met het uitkeren van deze € 71,5 miljoen in 2024 kunnen de ontvangende partijen in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht.

	2024	2025	2026	2027
Uitkomst t/m decembercirculaire 2023	4.302.000	4.409.000	4.091.000	4.132.000
Uitkomst t/m meircirculaire 2024	4.387.000	4.484.000	4.323.000	4.360.000
Effect op begroting (+ = voordeel en een - = nadeel)	85.000	75.000	232.000	228.000
Totaal te oormerken gelden	58.000	3.000	3.000	3.000
Resultaat t/m meircirculaire 2024, incl. reserveringen	27.000	72.000	229.000	225.000

A. Specificatie verschil:

1 Accresontwikkeling meircirculaire 2024	-82.000	-22.000	132.000	130.000
2 Incidentele compensatie	82.000	74.000	16.000	13.000
3 Schrappen oploop opschalingskorting			79.000	79.000
4 Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2023	24.000			

Taakmutaties

5 Besparingsverlies Jeugd		17.000		
6 Taakmutaties < € 5.000	3.000	3.000	2.000	3.000

IU/DU/SU

7 Uitvoeringskosten Omgevingswet	55.000			
8 Participatie (IU)	3.000	3.000	3.000	3.000

Totaal verschil (A)	85.000	75.000	232.000	228.000
----------------------------	---------------	---------------	----------------	----------------

B. Te reserveren / oormerken gelden:

12 Uitvoeringskosten Omgevingswet	55.000			
13 Participatie (IU)	3.000	3.000	3.000	3.000

Totaal te oormerken gelden (B)	58.000	3.000	3.000	3.000
---------------------------------------	---------------	--------------	--------------	--------------

	2024	2025	2026	2027
In begroting	4.357.880	4.441.347	4.124.401	4.021.604
Meircirculaire	4.387.000	4.484.000	4.323.000	4.360.000
Toevoegen aan algemeen middel	29.120	42.653	198.599	338.396
Geoordeelde middelen	58.000	3.000	3.000	3.000
Totaal	-28.880	39.653	195.599	335.396

Legenda

IU= Integratie-uitkering
SU= Specifieke uitkering
DU= Decentralisatie-uitkering

Conclusie

- Er behoort € 55.000 te worden gereserveerd voor de uitvoering van de Omgevingswet
- En € 3.000 voor participatie
- Het resterende negatieve saldo van € 28.880 kan worden gedekt uit de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,

de secretaris,

de burgemeester,

T. Kroeze

I. van Gent